

Vlada je krajem 2006. godine usvojila Strategiju borbe protiv trgovine ljudima u Republici Srbiji. Strategija je operacionalizovana Nacionalnim planom akcije za period 2009–2011. usvojenim na sednici Vlade održanoj u aprilu 2009.

Međutim, nova strategija za borbu protiv trgovine ljudima, kao ni odgovarajući akcioni plan ni u ovoj godini nisu usvojeni.

U toku ove godine u zemlji je zabeležen veći broj hapšenja sa ciljem suzbija-nja trgovine ljudima. Osumnjičeni su uglavnom srpski državljenici.

Sudeći prema izveštajima medija, nevladinih i međunarodnih organizacija, situacija na polju borbe protiv trgovine ljudima u Srbiji je napredovala u određenoj meri u 2014. godini. Tokom godine nastavljeno je sa ulaganjem napora nadležnih organa u poboljšanje položaja žrtava trgovine ljudima. Ipak primena zakona se i dalje smatra problematičnom. Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima otvoren je i delimično je operativan. Osnivanje fonda za pomoć i podršku rehabilitaciji žrtava trgovine ljudima najavljeni u 2012. godini međutim nije se realizovalo ni ove godine.

Prema redovnom izveštaju Kancelarije za nadzor i borbu protiv trgovine ljudima američkog Stejt departmenta, Srbija je zemlja i porekla i tranzita i destina-cije za muškarce, žene i decu kojima se trguje radi seksualne, radne eksploracije i uličnog prosjačenja. Izveštaj beleži podatak da žene iz Srbije postaju žrtve seksualne eksploracije u drugim balkanskim zemljama, kao i u zemljama Evropske unije, dok se muškarci iz Srbije suočavaju sa radnom eksploracijom u evropskim državama, Azerbejdžanu, Rusiji, kao i u građevinskoj industriji u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Izveštaj i ove godine ističe da su deca u Srbiji, a posebno ona koja pripadaju romskoj nacionalnoj manjini, prisiljena na prosjačenje, pružanje seksualnih usluga ili na vršenje krivičnih dela. Izveštaj ponovo naglašava činjenicu da žrtve iz Srbije često iskorišćavaju članovi njihove porodice. U Izveštaju se iznosi ocena da vlasti nastavljaju da krivično gone i osuđuju lica optužena za trgovinu ljudima, da je povećano izdvajanje sredstava za državni centar koji obavlja poslove identifikacije i zaštite žrtava, kao i da je sprovedena obuka romskih medijatora o identifikaciji žrtava. Ipak, iako beleži poboljšanja Izveštaj je bio i kritičan prema sprovođenju propisanog u praksi. Srbija je i ove godine svrstana u tzv. Krug 2, to jest među zemlje koje ne ispunjavaju minimum standarda u borbi protiv trgovine ljudima, ali ulažu znatne napore u tom pravcu.

Godišnji izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije, sa druge strane, ističe da su sprovedene određene kampanje radi podizanja svesti kao i odgovarajuće obuke relevantnih aktera. Međutim, ističe nedostatak sveobuhvatnog pristupa trgovini ljudskim bićima koji je u potpunosti orientisan na žrtvu, kao i da je potrebno unaprediti proces identifikacije žrtava, kao i njihov pristup pomoći i zaštiti.

Skupština Srbije je u oktobru 2008. godine usvojila Zakon o strancima (ZOS) koji, između ostalog, u članu 28, predviđa da će se žrtvi prekogranične trgovine ljudima odobriti privremeni boravak bez prilaganja određenih dokaza (koji su inače potrebni na osnovu stava 1 člana 28), ako je to u interesu vođenja krivičnog postupka za krivično delo trgovine ljudima. Međutim, Zakon nije pojasnio da li će ove olakšice žrtva uživati i ukoliko krivični postupak nije pokrenut ili ukoliko žrtva ne želi ili nije u mogućnosti da u njemu učestvuje. U pravnom sistemu Srbije, pa ni u ZOS, ne postoje zakonske odredbe koje bi regulisale siguran povratak žrtve prekogranične trgovine ljudima u zemlju porekla, kao ni odredbe o tome ko bi takav povratak sprovodio.